

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 99.682 van 11 oktober 2001
in de zaak A. 97.689/VII-23.098.**

In zake : de n.v. UNIVERSAL AUTO,
 die woonplaats kiest bij
 Advocaat S. VAN GEETERUYEN,
 kantoor houdende te BRUSSEL,
 Leopold II-laan 180

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat A. CLABOTS,
kantoor houdende te HASSELT,
Leopoldplein 8.

DE VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat de n.v. UNIVERSAL AUTO op 22 november 2000 heeft ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van het besluit van de Vlaamse minister van leefmilieu en landbouw van 26 september 2000 waarbij het beroep tegen de beslissing van de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest (OVAM) van 13 juli 2000 waarbij wordt beslist “dat het bodemsaneringsproject UNIVERSAL AUTO NV (VANHAUTER), Ambachtstraat 30 te 8820 Torhout, nummer 00/A0078a, gesitueerd te 8820 Torhout, Ambachtstraat 30, opgesteld door de erkende bodemsaneringsdeskundige VAN VOOREN NV in opdracht van de NV UNIVERSAL AUTO, Industriepark Drongen 3 te 9031 Drongen op 26 januari 2000, niet conform wordt verklaard met de bepalingen van het decreet van 22 februari 1995 betreffende de bodemsanering”, ongegrond wordt verklaard;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur C. ADAMS;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 27 juni 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 13 september 2001;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat S. VAN GEETERUYEN, die verschijnt voor de verzoekende partij, en van Advocaat A. CLABOTS, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur C. ADAMS;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. De verzoekende partij baat sedert 1983 een inrichting uit voor het onderhoud en de herstelling van bedrijfsvoertuigen, gelegen aan de Ambachtstraat 30 in Torhout, op een perceel gekadaastreerd aldaar 2de afdeling, sectie B, nr. 367l, groot 01 ha 38 a 07 ca.

In het kader van een voorgenomen overdracht van dat perceel, wordt in de loop van 1997 in opdracht van de huidige verzoekende partij door de n.v. LABORATORIA VAN VOOREN een oriënterend bodemonderzoek uitgevoerd, waarvan op 3 september 1997 een verslag wordt opgesteld.

Volgens dat verslag werden in het vaste deel van de bodem geen sterke verontreinigingen vastgesteld doch werden in het grondwater sterke verontreinigingen door nikkel, zink en benzeen vastgesteld.

1.2. Met een schrijven van 13 oktober 1997 maant de OVAM op grond van de bevindingen in het oriënterend bodemonderzoek de verzoekende partij aan om een beschrijvend bodemonderzoek uit te voeren.

De n.v. LABORATORIA VAN VOOREN voert het beschrijvend bodemonderzoek uit, waarvan op 16 februari 1999 een verslag wordt opgesteld.

In essentie wordt hierin het volgende besloten :

- De verontreiniging door nikkel en zink behoeft omwille van haar aard en geringe toxiciteit geen verder onderzoek en houdt aldus geen saneringsnoodzaak in;
- In het grondwater werd naast de sterke verontreiniging door benzeen ook een sterke verontreiniging door minerale olie aangetroffen. De in het grondwater aangetroffen verontreiniging kan omwille van een aantal concrete omstandigheden als vrijwel immobiel worden beschouwd;
- De benzeenverontreiniging houdt geen risico in daar de toelaatbare dagelijkse inname niet wordt overschreden of benaderd. Er is geen kans op ernstige nadelige effecten of ernstige bedreiging en de drijf laag houdt geen humaan toxicologisch risico in. Die drijf laag zou zich in theorie kunnen verplaatsen, doch ook dat is omwille van de concrete situatie uitgesloten;
- Op grond van die bevindingen en bedenkingen wordt een sanering ter hoogte van perceel 3671 niet noodzakelijk geacht.

1.3. Met een schrijven van 15 april 1999 verklaart de OVAM voormeld beschrijvend bodemonderzoek conform.

Hierin wordt verder besloten dat op het kwestieuze perceel een historische bodemverontreiniging voorkomt die een ernstige bedreiging vormt. De overdracht van het perceel kan niet plaatsvinden vooraleer de overdrager een ontvankelijk en volledig bodemsaneringsproject heeft opgesteld, jegens de OVAM de verbintenis heeft aangegaan de bodemsaneringswerken uit te voeren en financiële zekerheden heeft gesteld overeenkomstig artikel 33 van het bodemsaneringsdecreet. Er wordt tenslotte gesteld dat in het bodemsaneringsproject het grondwater in de peilbuizen P200, P201 en P202 bemonsterd en geanalyseerd moet worden op BTEX en minerale olie.

1.4. De n.v. LABORATORIA VAN VOOREN stelt op 26 januari 2000 een bodemsaneringsproject op dat is gericht op de sanering van de drijf laag.

Dit bodemsaneringsproject wordt op 18 februari 2000 aan de OVAM betekend doch met een schrijven van de OVAM van 1 maart 2000 onvolledig verklaard op grond van de volgende opmerkingen:

- in plaats van de verschillende relevante technische mogelijkheden voor de behandeling van de bodemverontreiniging met inbegrip van de raming van hun kostprijs en de aanduiding van hun impact op het leefmilieu, wordt slechts een onvolledige kostenraming uitgewerkt, enkel voor de gekozen techniek;

- er worden geen eenduidige terugsaneerwaarden opgegeven in het bodemsaneringsproject.

1.5. Met een beslissing van de OVAM van 13 juli 2000 wordt het bodemsaneringsproject van 26 januari 2000 niet conform verklaard en worden de volgende wijzigingen of aanvullingen van het project voorgesteld :

- er dient een meest recente kadastrale legger (1 januari 2000) te worden opgenomen in het gewijzigde project;
- er dienen eenduidige terugsaneerwaarden te worden opgenomen;
- de erkende bodemsaneringsdeskundige dient er rekening mee te houden dat bodemsanering er op is gericht de achtergrondwaarden te behalen.

Een aanvullend project dient binnen de vier maanden te worden voorgelegd.

1.6. Met een schrijven van 7 augustus 2000 maken de raadsleden van de verzoekende partij een beroepschrift van 4 augustus 2000 tegen voormelde beslissing tot niet-conformverklaring aan de Vlaamse minister voor leefmilieu over.

1.7. In het kader van de beroepsprocedure adviseert de afdeling milieuvergunningen op 18 september 2000 om het administratief beroep ongegrond te verklaren en het bestreden besluit van de OVAM te bevestigen.

1.8. Met het thans bestreden ministerieel besluit van 26 september 2000 wordt in navolging van voormeld advies, het administratief beroep inderdaad ongegrond verklaard en wordt de beslissing van de OVAM tot niet-conformverklaring van het bodemsaneringsproject van 26 januari 2000 bevestigd;

2. Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten akte of verordening kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden akte of verordening een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

2.1. Overwegende, wat de tweede voorwaarde betreft, dat de verzoekende partij volgende uiteenzetting geeft :

“Hierboven werd reeds uiteengezet dat het door de NV LABORATORIA VAN VOOREN ingediende bodemsaneringsproject enkel gericht was op de sanering van de aanwezige drijfslaag, zich baserende op de conformiteitsverklaring van het beschrijvende bodemonderzoek door de OVAM d.d. 13.04.2000.

Met betrekking tot de sanering van deze drijfslaag stelde de bodemsaneringsdeskundige dat twee saneringstechnieken konden weerhouden worden :

- afgraven van de drijfslaag;
- bemalen van het grondwater.

Aangezien het afgraven van de drijfslaag ernstige risico's meebrengt voor de stabiliteit van het gebouw werd geopteerd voor het bemalen van het grondwater (Bodemsaneringsproject, pagina 35) :

‘Er kan gesteld worden dat bemalen van het grondwater voor het verwijderen van de drijfslaag hier een toe te passen saneringstechniek is. Grondwaterbemaling heeft in vergelijking met afgraven daarentegen een geringe invloed op de stabiliteit van het gebouw en op de activiteiten’.

Vermits de vastgestelde verontreiniging zich situeert langsheen een bestaand gebouw (onder meer onder parking) maar ook onder het gebouw, zijnde een garagewerkplaats, stelde zich bij de techniek van afgraving aldus een fundamenteel probleem.

Met name diende de deskundige vast te stellen dat een uitgevoerde stabiliteitsstudie duidelijk maakte dat een dergelijke afgraving de stabiliteit van het gebouw in gevaar bracht, alsook de veiligheid van de personen die te werk gesteld werden.

Wanneer nu conform de bestreden beslissing terugsaneringswaarden moeten opgenomen worden en de sanering erop dient gericht te zijn achtergrondwaarden te behalen dan betekent dit dat de drijfslaag enkel en alleen kan gesaneerd worden door middel van afgraving en niet meer door bemaling.

Zulks impliceert immers dat onder het gebouw zal moeten gegraven worden. De aanwezige verontreiniging is immers voor meer dan 50 % gesitueerd onder het gebouw.

Het spreekt voor zich dat in dergelijk geval de stabiliteit van het gebouw niet gegarandeerd kan worden, hetgeen een enorm moeilijk te herstellen ernstig nadeel inhoudt.

Een eventuele instorting brengt immers niet alleen het verlies van het betreffende gebouw met zich mee, maar houdt tevens in dat een aantal werknemers hun job niet meer kunnen uitoefenen, hetgeen een gehele ontregeling van het bedrijf met zich meebrengt, waarvan de gevolgen op heden niet in te schatten zijn.

Hierbij dient vermeld te worden dat verzoekster in Torhout 43 mensen te werk stelt. Zelfs al zou het gebouw niet instorten, hetgeen door niemand kan gegarandeerd worden, dan nog zal de exploitatie stilgelegd moeten worden gedurende de ganse tijd dat de saneringswerken plaatsvinden, hetgeen inhoudt dat verzoekster een enorm en niet te becijferen exploitatieverlies lijdt, haar cliënteel niet meer kan bedienen en bijgevolg haar concurrentiepositie dreigt te verliezen, daar gelaten het feit dat zij de werkgelegenheid van 43 personen (tijdelijk) in het gedrang brengt.

De bodemsaneringsdeskundige stelde reeds in zijn bodemsaneringsproject :

‘Uit bovenstaande blijkt ontegensprekelijk dat door het uitvoeren van graafwerken tot minstens 1,5 m diepte voor het verwijderen van de drijfslaag de stabiliteit van het gebouw en daardoor de veiligheid van minstens degenen die de graafwerken uitvoeren ernstig bedreigd wordt.

(...)

Afgraven van de verontreinigingen heeft een heel ingrijpende invloed op het economisch gebeuren van het bedrijf’.

Dergelijke risico's kunnen uiteraard niet ondervangen worden door een annulatieprocedure, vermits verzoekster op heden de verplichting heeft om

binnen de 4 maanden een aangepast bodemsaneringsproject in te dienen, hetgeen inhoudt dat zij de door de OVAM beoogde sanering zal moeten uitvoeren en de gevolgen van deze sanering onomkeerbaar zullen zijn op het moment dat een annulatie-arrest tussenkomt.

Door de tussenkomst van een schorsingsarrest dient verzoekster niet meer een aanvullend bodemsaneringsproject op te stellen waardoor de mogelijkheid geschapen wordt dat het oorspronkelijk ingediend bodemsaneringsproject conform wordt verklaard zodat verzoekster kan voldoen aan haar decretale verplichting.

Er mag hierbij niet vergeten worden dat de OVAM ambtshalve tot sanering kan overgaan, zodat wanneer de bestreden beslissing door verzoekster niet wordt nageleefd (hetgeen het geval zou zijn in geval van een enkel annulatie-arrest), verzoekster wordt opgezaald met een ambtshalve sanering !

Verzoekster ondervindt dan ook een moeilijk te herstellen ernstig nadeel”;

2.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat de OVAM in casu conform artikel 17, § 2, van het bodemsaneringsdecreet aanvullingen en wijzigingen aan het bodemsaneringsproject heeft opgelegd, dat nadien opnieuw aan de OVAM moet worden overgelegd, dat overeenkomstig artikel 17, § 3, van hetzelfde decreet het conformiteitsattest ter kennis wordt gebracht van onder meer de saneringsplichtige, die overeenkomstig artikel 18 van het bodemsaneringsdecreet administratief beroep kan instellen bij de Vlaamse regering, dat pas dan definitief blijkt welke saneringsmaatregelen moeten worden uitgevoerd en binnen welke termijn, zodat slechts op dat ogenblik het concrete nadeel duidelijk wordt, dat de uiteenzetting over de afgraving voorbarig is nu met het bestreden besluit geen enkele afgraving wordt opgelegd, dat met het bestreden besluit alleen het bodemsaneringsproject “in de huidige stand van de procedure” niet conform wordt verklaard en aanvullingen en wijzigingen aan dat project worden opgelegd, dat daardoor een louter financieel en dus herstelbaar nadeel wordt veroorzaakt, namelijk de kostprijs van de redactie van een aangepast project; dat zij daaraan nog toevoegt dat het aangevoerde nadeel hypothetisch is nu uit het bestreden besluit niet volgt dat een afgraving moet gebeuren waardoor de stabiliteit van het gebouw niet wordt gegarandeerd en een aangepast project bovendien andere technieken dan het afgraven kan aanbrengen; dat zij nog opmerkt dat ook technieken bestaan om het gebouw te stutten bij een afgraving;

2.3.1. Overwegende dat uit de uiteenzetting van de verzoekende partij blijkt dat haar moeilijk te herstellen ernstig nadeel er in bestaat dat zij zou moeten saneren door het afgraven van de drijfslaag, ook onder haar bedrijfsgebouw, met als gevolg hoge kosten en een mogelijkheid tot instorting van dat gebouw; dat evenwel het bestreden besluit aan de verzoekende partij geenszins oplegt om over te gaan tot sanering door afgraving van de drijfslaag in plaats van door bemaling; dat, immers,

met het bestreden besluit de in eerste aanleg door de OVAM genomen beslissing van 13 juli 2000 wordt bevestigd, waarbij het ingediende bodemsaneringsproject niet conform wordt verklaard en volgende wijzigingen of aanvullingen worden voorgesteld :

- opname van een meest recente kadastrale legger;
- opname van eenduidige terugsaneerwaarden;
- er mee rekening te houden dat bodemsanering er op gericht is de achtergrondwaarden te behalen;

dat pas aan de hand van de in het gewijzigde bodemsaneringsproject op te nemen gegevens zal worden beslist welke saneringswerken dienen te worden uitgevoerd; dat die beslissing alsdan desgevallend door de verzoekende partij kan worden bestreden; dat overigens de met het bestreden besluit opgelegde verplichting om er mee rekening te houden dat het bodemsaneringsproject er op gericht is de achtergrondwaarden te behalen, reeds besloten ligt in artikel 35, juncto artikel 8 van het bodemsaneringsdecreet; dat de verzoekende partij ook uit het oog verliest dat in het bestreden besluit nergens wordt gesteld dat de achtergrondwaarden in casu effectief moeten worden gerealiseerd en dat, integendeel, daarin uitdrukkelijk wordt verwezen naar de bepalingen van artikel 8, §§ 2 en 3, van het bodemsaneringsdecreet “waarbij voorzien wordt in afwijkingen voor de gevallen waar de achtergrondwaarden voor de bodemkwaliteit niet kunnen gerealiseerd worden”; dat derhalve het feit dat in het gewijzigde bodemsaneringsproject terugsaneringswaarden moeten worden opgenomen, niet inhoudt dat sanering door afgraving verplicht zal zijn;

2.3.2. Overwegende dat uit hetgeen voorafgaat blijkt dat het door de verzoekende partij uiteengezet moeilijk te herstellen ernstig nadeel niet voortvloeit uit de onmiddellijke tenuitvoerlegging van het bestreden besluit; dat dienvolgens niet is voldaan aan de tweede voorwaarde gesteld in artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die vervuld moeten zijn wil een vordering tot schorsing worden toegewezen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Artikel 2.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op elf oktober tweeduizend en een, door :

Mevr. M.-R. BRACKE,
A. WIJNANTS,

kamervoorzitter,
griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. WIJNANTS.

M.-R. BRACKE.